

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó lajtulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan utca 1564. sz. Dr. Dusóczky ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly ház.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

A tizenkettedik óra.

Debreczen, márcz. 10.

Debreczen városa közönsége tegnap őszinte lelkesedéssel nyilatkozott a kormány egyházpolitikájá mellett; dokumentáltak ezzel azt, hogy meggyőződésünk liberális és hogy Debreczen szab. kir. városnak polgársága egy-egy kövel járult hozzá ahoz a nagy épülethez, mely az egyházi társadalmak rendjének ma még hatalmas palotája helyett, mint a tiszta polgártársadalom s a középosztály kizárólagos uralmának palotája fog fölépülni.

Debreczen városa önállóan, szive-lelke sugallatát követte, midőn a magyar felelős kormány reform-terveit támogatni megígérte és a magyar kormány bizonyára, nagy felelősségének tudatában, a koreszmék hatalmas hódításai előtt meghajolva, keresztül fogja vinni programját, minden alkotmányos eszközt felhasználva annak kivételére.

Ma még csak az előkészületek munkájának ideje van és a képviselőház a közoktatásügyi költségvetést tárgyalja. — Évek óta az szokott történni a törvényhozás mindkét házában, hogy a vallás- és közoktatásügyi költségvetés tárgyalása, kivált az általános vita folyamán túlnyomóan egyházpolitikai vitatkozássá lesz, mely majdnem teljesen háttérbe szorítja

az állami érdekű közoktatási és közművelődési fontos kérdések egész sorozatát.

A részletes tárgyalás során emelkedik ugyan ez érdekekben is elvétve itt-ott szó, de akkor, mikor az általános egyházpolitikai vita úgy a törvényhozás termeiben, mint a nagy közönségben kimerítette a figyelmet és közérdeklődést.

A részletes tárgyalásnál is inkább egyes speciális kérdések, jobbára helyi szempontokból megbirálva, hozatnak a hallgatóság nagy közönyétől kísérve, szóba; de létérdeklődésüket képező közművelődési és közoktatási viszonyaink egészének méltatása, iránya, előnyei, fogyatkozásai és kívánalmainak megvitatása jóformán szóba se kerül, hanem a mostoha gyermek szerepére van kárhóztatva.

Ez nem egészséges állapot és okvetlenül megboszulja magát nem egy tekintetben. A most megindult képviselőházi tárgyalás meg éppen nem nyújt kilátást arra, hogy e tekintetben javulás volna várható.

Mindez pedig onnan származik, hogy a vallásügyek a közoktatási és közművelődésiekkel egy és ugyanazon kormányzati ágban egyesítették, a minek visszaszökvetkezmenyeit már régen sokan belátták és felismerték s a kettéválasztás érdekében élénk agitáció indult volt meg

annak idején a sajtóban és a képviselők között.

Egy nemrégiben megjelent röpirat, mely kulturális érdekeinket tartja szem előtt, szintén az említett két ügykörnek különválasztása mellett tör lándzsát.

Addig is azonban, míg ez valamikor megtörténhetnék, a törvényhozás tagjait még sem gátolja semmi sem abban, hogy fontosságát és nagy jelentőségét méltán megillető figyelemben és érdeklődésben részesítsék közokt. és közművelődési viszonyainkat, melyek sehol egy államban sem érdemelnek akkora figyelmet, érdeklődést és áldozatkészséget, mint épen nálunk Magyarországon.

Itt is, ott is fölveti magát mindegyre a nemzetiségi kérdés lidérczűze, mely arra vall, hogy az állam alapjai körül egészségtelen posványok vannak, melyeket csak a nemzeti kultúra erőteljes fejlesztése által lehet kiszárítani s mi mégis hitételek fölött veszekszünk, vesztegetjük az időt, a helyett, hogy azt állami és nemzeti létünk kulturális alapjainak megszilárdítása és biztosítására fordítanók. — Legyen szabad remélnünk, hogy miután a kifogásolt irányt éveken át immár majdnem ad absurdum vittük, nemsokára tán mégis csak beáll az óhajtott visszahatás és fordulat és törődünk majd egy kissé a kulturális kérdésekkel is.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Ami késik, el nem marad!

Irta: Kredits Ernő.

Volt nekem egy kedvetlen barátom, és volt nekem egy kedves barátnóm. Az első soha semmit se olvasott, s a második csak az én tárcziczikkeimben és savanyított uborkáiban lelte gyönyörűségét.

Egyszerre csak az én barátom elkezdett színházi referádákat írni, barátnóm pedig nem olvasta többé az én tárczáimat, hanem tiszteltidj fejében nekem ajándékozta savanyított uborkáit.

E változásnak eleinte nem tudtam okát adni, de később rájöttem, hogy az én barátnóm villájába kijáratos lett egy huszártiszt, az én barátom pedig bejáratos lett egy primadonnához.

Barátnémat mulattatta a huszár, barátom a primadonnával mulatott, én pedig ama boldog tudatban, hogy van nekem egy kedves barátném és egy kedves barátom: az uborkákkal kárpótoltam magamat.

Történt azonban, hogy a huszár adósságai miatt megvált rangjától és nőül vett egy özvegy hentesnét; a színész pedig jegyet váltott egy bankárral — Nizzaig.

Felesleges megjegyznem, hogy volt nekem ez idő szerint egy kedvetlen barátom, és egy kedvetlen barátném.

Barátném elővette a nagy magyar lexikont és egész lapokat tanult be kívülről. Barátom beiratkozott a népfelkelő tisztképző tanfolyamba.

A veteránbálig nem láttuk egymást, de ott

találkoztunk. Én a két kedvetlent bemutattam egymásnak, mire mindhárman óriási kedvet kaptunk. Fogyott a pezsgő, járta a táncz s mikorra vége lett a veteránbálnak, én és barátom is rokantak voltunk.

Barátném a veteránból óta minden idejét avval töltötte, hogy harisnyákat kötött a hadastyánoknak. Barátom méla kábultságba merülve folyton a bajuszát rágta. Ebből tudtam meg, hogy szerelmes.

Ne tessék kaczagni! mert hiszen a lélekbuvarok előtt ismeretes, hogy a bajusz a férfilelek hővmérője. Mielőtt fontos dologhoz fogna a férfi bajuszát keményen kipödrí; ha sikert arat: bajuszának hegye az egeket ostromolja; ha kudarcot vall: szegyenkezve lekonyul; ha valami felett tépelődik: rendesen bajuszát is tépi; ha ábrándozik: rágja; végre ha lemond a világ örömeiről: leborotválja, mint például a papok és szerzetesek.

Barátom tehát ábrándozott, már pedig ha valaki az ő korában ábrándozik, több mint valószínű, hogy szerelmes.

Barátnémnál természetesen nem állithattam azt, hogy szerelmes, nemcsak azért, mert sosem vettem észre, hogy a bajuszát rágta volna, hanem mivel egy könyvkötő ismerősöm szerint, kit már az ötödik felesége hagyott a faképnél: a nő zárkötésű könyv, melynek ha bepillanthatnánk lapjaiba, nem ritkán arról győződnenk meg, hogy nekünk, kik a mű tulajdonosainak hisszük magunkat, az egész regényből csak az előszó, vagy pusztán a cím szenteltetett.

Pedig az én barátném is szerelmes volt, és a szerelmeseknek néha furcsa ötleteik támadnak. Így az én barátném is felvetette, a veteránok javára rendezendő műkedvelői szini előadás eszméjét. Az eszmét nagy örömmel fogadták, külö-

nösen a veteránok, és csupa haladatosságból a harisnyákért, valahányszor zenekaruk egy temetésen részt vett, amint barátném lakása elé értek, abbanhagyták a gyászindulót és rázendítették barátném kedvencz nótáját: Mind azt mondják, nincs Szegeden boszorkány...

Abban állapotok meg, hogy a „Falu rossz”-t fogják előadni. Szerep kiosztásra kerülven a dolog, barátném kapta Bátky Tercsi szerepét, barátom Lajost volt eljátszandó. Engem egyhangulag Gonosz Pistának nyilvánítottak, pedig anum rá az ég és az ujjvári szállóbirtokosok, hogy még sohase loptam se szállót, se sonkát.

Az előkészületek serényen folytak, a próbák kitűnően sikerültek. Göndör Sándor megegyezett házigazdájával, aki hentes volt, hogy az utóbbi ad nekünk egy a darabhoz szükséges sonkát és kap érte egy földszinti ülőhelyet, sonka és az ülőhely közötti árkülönbséget — leszámítva a sonkacsontot — mint felülfizetést, hirlapilag akartuk nyugtázni.

Az előadás napján elsőnek érkezett a szinkörbe a hentes. Vele jött Szultán nevű kutyája is, és a kulisszák mögött Göndör Sándor mellett foglalt helyet.

Megkezdődött az előadás, s mikor én a padlásról nagy óvatosan leloptam a sonkát és vittem azt elrejtteni, előugrott a hentes kutyája, kikapta kezemből a sonkát és óriási kacaj között elszaladt velem.

Göndör Sándor rögtön a kutya után száguldott, követte őt a rendező, akiről még maig sincs bebizonyítva, vajlon a sonkát vagy Sándort akarta-e utolérni.

Ilyen körülmények között félbeszakadt az előadás és valamennyien kiestünk szerepeinkből, csak barátom Lajos és barátném Bátky Tercsi van. Ők ketten a próbák alatt annyira begyako-

— **Országgyűlés.** A képviselőház ülése febr. 9-én Mielőtt az egyházpolitikai vitát folytatták volna a képviselőházban, E ö t v ö s Karoly személyes kérdésben válaszolt, Györfy Gyula tegnapi gyanúsítására.

A vita elején Andrassy Tidadar gróf, a képviselőháznak alelnöke mondott beszédet. Ez a szónoklat több volt egy beszédnél, hazafias cselekedet volt a liberális irányzat érvényesítése érdekében. Andrassy Tivadar hű maradt ahhoz a tradicionális szabadelvű szellemhez, melynek örököse, hű maradt atyja emlékéhez s nemes hévvel és bátorsággal kelt sikra a szabadelvű eszmék mellett. Beszédét minden oldalról általános figyelemmel hallgatták.

Andrassy beszéde után nagyot esett a vita, mert egymás után mondtak klerikális beszédeket a nemzeti párti Nagy István és Asbóth József, ki a napokban lépett ki a szabadelvű pártból. Asbóth mai beszéde után azonban azt fogja kérdezni, hogy mért lépett csak most ki abból a pártból, melyre ma tájékozó dühvel minden rosszat ráfogott, s a melynek jelenlegi és volt minisztereit T i s z a Kálmántól Wekerleig s Csákytól Szilágyiig személyekben is értegette.

C s á k y Albin gróf közoktatási minisztert rövid felszólalásra kényszerítette Asbóth, ki — mint miniszter megjegyezte — első ember a parlamentben, a ki őt személyes kérdésben való nyilatkozásra kényszerítette. A miniszter e szavaira jobbról sokan felkiáltottak: Szégyen! gyalázat! A miniszter három konkrét nyilatkozatát korigálta ki és utasította ki Asbóthnak, s az ó n é r z e t e s h a n g, a melyen szólott, valóságos tünetést provokált mellette és Asbóth ellen.

Ezután Györfy Gyula személyes kérdésben Eötvös Károlynak válaszolt, akit a függetlenégi párt vezérének mondott, mire P o l ó n y i Géza helyreigazítólag közbeszolt: „Nem vezére, elnöke!” E ö t v ö s Károly röviden válaszolt.

Az ülés végén A t z é i Béla báró arra kérte az elnököt, hogy ne terembiztosok által küldesse helyeikre a terem közepén álló képviselőket. E kéréshez csatlakoztak: K á r o l y i István gróf, — P o l ó n y i Géza és H o r v á t h Gyula, s ezzel az incidens véget ért.

— **A püspöki konferencia egyetértése.** Politikai körökben napok óta az a hír van el-

rolták szerepüket, hogy nem bírtak attól megválni, és mikor harmadnapra beléptem barátnémhoz: Batty Tercsi Lajosnak a karjai között találtam, éppen úgy, mint a szindarabban előfordul. E jelenetben 4 hónap alatt olyan művészi tükélyre emelkedtek, hogy elhatározták, ennél egyebet se játszani az egész életen át. Szerződésre léptek tehát holtomiglan, holtodiglan, és vendégszerpegni utaztak Olaszországba. En pedig azon tudatban, hogy van nekem egy boldog barátom és egy boldog barátném: Posványosra zónáztam utibiztosnak.

Az utakra nem sokaig ügyeltem fel, mert kiadták az utamat. Ezután vagy egy esztendő alatt falcsaptam sok mindenfélének, de mindenhonnan elcsaptak. Végre kétségbeesésben elhatároztam, hogy amíg alkalmasabb foglalkozást kapok, addig mint masszírozó próbálok szerencsét valamelyik fürdőhelyen.

Egy orvos barátom pártfogása útján elszerződtem ilyen minőségben Vihnyére. Itt nagy örömmre a fürdővendégek jegyzékében találtam barátomnak és barátnémnek nevét. Egy éve mult, hogy elváltunk, siettem tehát látogatásukra.

A szobában Batty Tercsi szomorúan ült lehangolt Lajosa mellett. Amint őket így megpillantottam, önkéntelenül kiszalasztottam azt a kérdést: csak ketten? . . . Csak ketten felelt mély sóhajjal Lajos, Batty Tercsi pedig elpanaszolta, hogy csalódott Vihnyének gyógyhatásában, és neki már csak Kneipp Sebestyénben van reménye. Nem kérdezősködtem tovább, ugys tudtam, hogy van nekem egy boldogtalan barátom és egy boldogtalan barátném.

II.

Másnap elutazott Lajos, Batty Tercsivel Kneipp Sebestyénhez Vörösdoriba, én pedig elmentem első paciensemhez egy lapszerkesztő-

jedve, hogy a mult héten tartott püspöki értekezleteken az egyházpolitikai kérdésekre nézve a főpapok között nem volt meg az egyetértés. Ez a hír azonban alaptalan, és a memorandum, melyet a püspöki kar a királyhoz és a kormányhoz benyújtott, a püspöki karnak teljes egyértelműségével készült el, s az értekezletektől távollevő S a m a s s a József egri érsek, is felhatalmazta S z m r e c s á n y i Pál szepesi püspököt, hogy a püspöki tanácskozásokról szóló összes jegyzőkönyveket az ő nevében is írja alá. Szmrecsányi Pál szepesi püspök az egri érsek meghatalmazásának megfelelőleg minden egyes jegyzőkönyv alá oda írta:

„S a m a s s a József egri érsek betegsége folytán távol, megbízásából s nevében S z m r e c s á n y i Pál.”

— **A hercegprímás a miniszterelnöknél.** Vaszary Kolos hercegprímás tegnap reggel 9 órakor meglátotta Wekerle Sándor miniszterelnököt s ez alkalommal átadta a miniszterelnöknek a püspöki konferencia memorandumát, melyben a katolikus püspökök az egyházpolitikai kérdésekben a kormánnyal szemben körvonalozták és megokolják álláspontjukat. A hercegprímás átnyújtotta egyúttal a miniszterelnöknek, a püspökségnek O Felségéhez intézett feliratát, ama kérdéssel, hogy azt a trón zsámolyához juttassa.

Nem rendelt áruk.

Debreczen, márc. 10.

Előkelő kereskedőtől vesszük az alábbi cikket:

A tisztességtelen verseny egyik, napról napra nagyobb mérvben alkalmazott eszköze a nem rendelt áruk küldése. Az újabb vállalatokra nézve nem könnyű feladat, régiebb versenytársait és ezek jól bevezetett képviselőit szilárd pozícióikban megintatni, minélfogva ezen új vállalatok „mintául” vagy „megtekintés végett” küldés ürügye alatt igyekeznek áruikat egyes helyekre ugyszólván becsémpészni, azon reményben hogy az áruk átvevője ezen megtisztelő bizalmat az érték megküldésével honorálja, vagy hogy felhasználva az árukat, ez által a fizetés köteleességét elismeri. De igen gyakran nem maguk a czégek, hanem képviselőik, utazóik okozzák, hogy két fél között a nem rendelt áruk küldése per keletkezik. Az új czégek utazóinak nehéz és

höz, hogy őt masszírozzam. Az én szerkesztőm, amint elkezdtem őt meggyomrozni, Torkon ragadott és dühösen felordított: Ön bikaviador, de nem masszírozó! Ciceró betűkkel fogom leálcazni.

Bocsánat — mentegetőztem — én csak más fogfalkozás hiányában ideiglenesen adtam magamat erre a mesterségre, mert azt hittem, hogy a masszírozáshoz nem kell egyéb, minthogy az ember jól tudjon bópészolni.

Erre a szerkesztő eleresztette a torkomat és jóakarattal mondá: Ön élelmes embernek — látszik, és nekem ilyenre szükségem volna. Tudja mit, legyen lapomnak munkatársa.

Elfogadtam az ajánlatot és a következő számban ritkított betűkkel hozta a „Babarci Tülok”, hogy lapunk politikai részének sikerült megnyernünk döngelégi Botond urat, — ez lett írói nevem — a fő- és székváros jeles tollu publicistáját.

Ettől kezdve a „Babarci Tülok” hasábjain építettem lovaskaszárnyát, és olyan szilárd betonhidat, hogy negyedóránként egymás mellett három cséplőgép robotott át rajta, nem is számítva a büszkén sétáló városi képviselőket. Felállítottam főgymnáziumot, körkemenczét és cserépgyárat. Megépítettem a közkórházat s a piaczon egy palotát a takarékpénztár számára. Létrehoztam a sétateret, villanyvilágítást és betonaszfaltot. A környéket behálóztam vasutakkal, de a kaszinó pavillonjának még a „Babarci Tülok” türelmes papírján papírján se sikerült alapját vetnem.

Félévig tülköltem Babarczon, de ekkor elkövettem azt a sajtóhibát, hogy a vezércikk helyére tettem a megyei virilisták névsorát, a vezércikknek szánt közlemény pedig, mely a

rájuk nézve sokszor hálátlan feladatot kell teljesíteniök, hogy az új czég részére üzleti összeköttetéseket szerezzenek, gyakran megtörténik tehát, hogy a kicsikart azon ígéret alapján, miszerint az illető később fel fogja keresni a czéget megrendelésével, sőt sokszor ily ígéret nélkül is, oly fiktív megrendeléseket küldenek be melyek effektív megrendeléseknek nem tekintendők.

Az ezen okokból mindgyakrabban felmerülő esetei a meg nem rendelt áruk küldésének, azon kérdés bővebb kifejtését teszi szükségessé, hogy mi a teendője akár a kereskedőnek, akár a magántélnök az esetben, ha általa meg nem rendelt áruk küldetnek hozzá. A kereskedelmi törvény 336. §-a szerint a vétel megkötöttnek tekintetik, ha a felek úgy a vétel tárgyára, mint az árra nézve megegyeztek. Ha tehát ily megegyezés nem eszközöltetett, illetve annak megtörténtét az áru küldője igazolni nem képes, akkor vétel nem jött létre, így azt, a kinek az áru küldetett fizetési kötelezettség nem terheli. A kir. Curia egy döntvénye azonban következőleg szól:

„A kereskedő az áruk megérkezéséről szóló avizót aláírván s így az átvétel igazoltatván, miután az által, hogy az árukat átvette és megtartotta, a megrendelést is jóváhagyta és magáévá tette, az áru értékének megfizetésére is kötelezendő.”

E szerint tehát valamely áru átvétele és megtartás bizonyos körülmények között az effektív vétel jellegével bir, — bizonyos körülmények közt mondjuk —, mert vannak esetek midőn az áru átvétele által a vétel szándéka meg nem állapítható. Ily esetek, ha az áru elfogadója bizonyítani képes, miszerint joggal feltételezhette, hogy a megrendelt áruk hozzá csakis megtekintés végett küldettek: ha bizonyítható, hogy a küldött áru rendes szállítói egyiktől érkezik, úgy szintén, ha az átvevő igazolni képes, miszerint a meg nem rendelt árut az átvétel után azonnal a küldő czég rendelkezésére bocsátotta.

Legcélszerűbb a meg nem rendelt árukat át nem venni, de ha az átvétel a fenti okok valamelyike vagy ezekhez hasonló ok folytán mégis megtörtént, az áru azonnal a küldő rendelkezésére bocsátandó és erről az illető ügy értesítendő, hogy az értesítés megtörténte minden kétséget kizáró módon igazolható legyen. Azon kérdést illetőleg, hogy tartozik-e az átvevő a meg nem rendelt árut azonnal visszaküldeni, határozottan nemmel felelünk.

szerkesztő anyósának szakavatott tollából került ki, és a következő czímet viselte: „Korszerű vivmányok a pulykahizlalás terén” az apró hirdetésekben látott napvilágot.

A sértett anyós összehívta a családi tanácsot, amely felebbeszésre való tekintet nélkül kimondotta, hogy vagy én válok meg a laptól, vagy az anyós töl 7 hetet a szerkesztőnél. A szerkesztő erre a rémhatalozatra rögtön elcsapott engem sűrű könyhullatás között, s a „Babarci Tülok” következő száma gyászkerettel jelent meg s tudtára adta olvasóinak, hogy jeles publicistája Döngelégi Botond a fő és székvárosban elhalt kolerában.

Miután ily módon a pulykahizlalás áldozatául estem, felvettem újra régi becsületes nevemet és hazautaztam szülővárosomba.

Kipihenvén azt fáradsáimat, meglátogattam az én kedves Lajos barátomat. Eppen az udvaron találtam őt, hajadon fővel izgatottan sétált fel s alá, miközben minduntalan egy elfüggönyözött ablakra tekintett és Kneipp a megmondhatója, hogy miért volt oly örömteljes arc-kifejezése.

Amint megpillantott, elém ugrott nyakamba borult és kétségkívül megfojt, ha a házból egy éltes asszonyság ki nem dugja a fejét, és mosolyogva nem mondja: Jöhet már a tekintetes ur.

Barátom e szavak hallatára engem a faképnél hagyott s örülként rohant lakásába. Ugyanekkor az elfüggönyözött ablak mögül sajtós hang vékony hang ütötte meg füleimet a háztetőn pedig hangosan kelepett egy gölya . . .

Van tehát nekem ez idő szerint három kedves és boldog barátom.

atott kell tel-
üzleti össze-
n megőrté-
ret alapján,
keresni a
ily ígért
küldenek be
nem tekint-

an felmerülő
ésének, azon
égessé, hogy
akár a ma-
g nem ren-
kedelmi tör-
kötöttnek te-
gyára, mint
hát ily meg-
annak meg-
nem képes,
a kinek az
nem terheli.
n következő-

zéséről szóló
oltatván, mi-
ette és mag-
yta és maga-
tésére is kö-

átvétele és
zött az effek-
körülmények
tek midőn az
ka meg nem
elfogadója bi-
feltételezhet-
sakis megte-
tható, hogy a
kétől érkezik,
képes, misze-
átvétel után
ere bocsátotta.
rendelt árukat
a fenti okok
ok folytan
a küldő ren-
az illető ugy
gtörténte min-
lható legyen.
ozik-e az át-
nnal visszakül-
k.

ollából került
e: „Korszerű
az apró hir-

a családi ta-
ekintet nélkül
meg a laptól,
rkesztőnél. A
rögtön elcsa-
dött, s a „Ba-
ászkereettel je-
ak, hogy jeles
fő és székva-

rkahizálás ál-
égi becsületes
osomba.

t, meglátogat-
at. Eppen az
vel izgatottan
talan egy el-
Kneipp a meg-
örömteljes arc-

ugrott nya-
fojt, ha a ház-
dugja a fejét,
met már a te-

engem a fa-
obant lakásába.
lak mögöl sa-
meg füleimet
elepelt egy gó-

rint három kéd-

Az átvevő ily esetekben — feltéve termé-
szetesen, hogy a küldő czéggel nem áll üzleti
összeköttetésben — semmi oly feladat teljesíté-
sére nincs kötelezve, a mi időt vagy költséget
igényel. Az átvett árukat azonban megőrizni
tartozik, de azok megromlásáért nem felelős,
sőt, ha a megőrzés az áruk terjedelme vagy más
ok miatt saját üzleti helyiségében nem eszkö-
zölhető és e czélból raktárt vagy pinczét kell
bérelnie, mindezen kiadásai, sőt a rendelkezésre
bocsátásra vonatkozó értesítés postai vagy táv-
íráti költsége is az árutulajdonos terhére esik.

Más szempontoknak van azonban alávetve
a meg nem rendelt áruk kiküldése és átvétele
az esetben, ha az átvevő oly czégtől kapta az
árukat melylyel rendes üzleti összeköttetésben
áll vagy ha akár a czímen, akár a szállítólevél-
len világosan ki van tüntetve, hogy a kérdé-
ses áruk csupán megtekintés végett küldetnek.
— Ez esetben az árukat szintén nem köteles
ugyan a czímzett átvenni, de ha átvette és meg-
tartani nem kívánja, a keresk. törvény 360. §
értelmében tartozik a kiserő levélben kitett ha-
táridőn belül, vagy ha ily határidő ki nem tü-
zetett, a fennálló szokás szerint, illetve az eladó
felszólítására a meg nem tartás iránt nyilatkoz-
ni, illetőleg az árut a feladónak visszaküldeni.
Ha ezt nem teszi, sem a küldő felszólítására az
áru vissza nem küldi, vagy annak el nem fo-
gadását vele nem közli, a keresk. törvény 361.
§-a értelmében a megtekintésre küldött áru meg-
tartottnak tekintetik és az átvevőt a vételár meg-
fizetése terheli.

Kérdést képezhet az is, hogy az esetben,
ha a meg nem rendelt áru az üzletbe vagy a
lakásba küldőncz által vagy más módon, de
akként vétetik be, hogy a tulajdonos az árut át
nem vette, vagyis az tudtán kívül lett ott hagy-
va, mi a teendő ily áruk tekintetében. Ha az
áruk nem oly egyének adtak át, a ki a főnök
meghatalmazottjával tekintendő, ha például a
szolgazemélyezethez tartozók a tanulók vagy
segédek valamelyikét vette kézhez, ez esetben
azt, kihez az áruk küldettek egyáltalán semmi
kötelezettség vagy felelősség nem terheli. —
Ha az áru részben vagy egészben elvesz, meg-
romlik vagy megcsonkul, ez kizárólag a küldő
kára. Ha ellenben a főnök helyettese vette át a
meg nem rendelt árut, azt úgy kell kezelni,
mintha az átvételt maga a czímzett eszközözi.

Mivel tehát a megrendelés ténye jelenté-
keny szerepet játszik az üzleti életben, kérdés,
hogy mely árumegrendelési módozat felel meg
meginkább a jogelveknek és mily módozatok al-
kalmazása által lehetne azon zaklatásoknak ele-
jét venni, melyek a meg nem rendelt áruk kül-
dése által okoztatna.

A keresk. törvény 311. §-a értelmében a
kereskedelmi ügyletek érvényességéhez azok
írásba foglalása vagy egyéb alakszerűségek nem
lévén szükségesek, azon kereskedelmi szokások,
melyek az utazók közvetítésével eszközölt szóbeli
megrendelésekre nézve fennállanak, jogi szem-
pontból meg nem támadhatók és mindig elégé-
sleges bizonyítékul szolgálnak a megrendelés
megtörténte nézve. Ha azonban az arra nézve
is bizonyos megállapodás vagy a szállítás tekint-
etben a szokástól eltérő feltételek köttetnek ki,
a megrendelő a saját érdekében jár el, ha a
reudelvény másolatát kéri és megőrzi. Különö-
sen ajánlatos ezen eljárás oly czégekkel szem-
ben, melyekkel a megrendelő eddig üzleti össze-
kötöttségben nem állott vagy ha a cég képviselő-
jét nem ismeri.

Irodalom.

* **A tanítók szava.** A tanítói érdekeket igaz-
zán felkaroló e szakközlöny februári száma most
jelent meg a következő tartalommal: A técsői
választó-kerület tanítóinak nyílt levele ország-
gyűlési-képviselőjükhöz. — A tanítói fizetések
rendezése érdekében. H. B o s z ö r m é n y v á r o s t a n i t ó i t ó l. — A minimum nálunk és
máshol. (A kultur államok néptanítóinak fizetése,
különös tekintettel a minimumra.) Irta S z a b ó
József. — Újví dal. (1892.) Irta D é c s i Géza.
— A mi sorsunk: I. nyugdíjügy. Irta Hugauff
Ede. — II. „Hiszen ez — nem bácsi!” Irta
Laczkó Dániel. — Csalánok. Gárdistától. —
Levelek a szerkesztőhöz: I. A mi ügyünk. I. tá:
—y. — II. 15 krgjczár. Irta: Egri Károly. — A
tett terén: 1. „A minimum nálunk és máshol.”

Glatz Györgytől. — 2. A dolovai tanítók kérvé-
nye. Közli: Hajdu Sylvester. — 3. Az én üzenem.
Bánfi Jánostól. 6. A t a n i t ó i f i z e t é s e k r e n d e z é s e. Referenstől. — 7. Tanítók
folyamodjatok! — Szakkönyvek és művek aján-
lása. — Melléklet: „Iskolai életképek.” Irta
Bánfi János. Ezen élénk és változatos tartalmu
lap nem éri be azzal, hogy csak panaszkodjék,
de a tanítók helyzetének javítása érdekében az
egész társadalomban olyan akciózt fejt ki, hogy
annak sikere is legyen. Különösen küzd a 300
ftos minimum eltörléséért.

* **A Talmud.** Dr. E n y e d i Mátyás kolozs-
vári zsidó pap irt egy rövid füzetben ismerté-
tést a talmudról, melyet a szerző az Erdelyi
muzeum egyletben olvasott fel. Rövid bevezetés
után a talmud keletkezését adja elő, majd a
külső beosztás és tartalommal ismerteti meg,
mely után a talmud jellemzésére tér át. Fejte-
geti annak irodalmi jellegét, tudományos értékét
és erkölcsi jelentőségét. Mély szakismeret je-
lemzi az egész tanulmányt, mely dacára szak-
szerű voltának mégis élénk és vonzó stílyben
van megírva, úgyhogy mindvégig leköti az ol-
vasó figyelmét. Függetlenül csatol a füzetbe tal-
mudból szemelvényeket is.

Különlélek.

* **A császár telefonoz.** Vilmos császár
ujjában nagy előszeretettel használja a telefont
A készülék nem az ő dolgozószobájában van
elhelyezve, hanem rendszeren a szárnysegéd, néha
az udvari vadász szobájában levő telefont hasz-
nálja. Gyakran érintkezik a császár telefon ut-
ján a Berlinben levő közhivatalokkal vagy egyes
előkelő személyiségekkel. Ha ilyenekkel kötetni
magát össze, az illető telefon-központban levő
hivatalnokoknak nem szabad a készüléknél ma-
radni, nehogy a császár beszélgetését kihallgat-
hassák. Ha valamely hivatalban levő tisztviselő-
vel beszél a császár, a beszélgetés megkezdésé-
nél nem nevezi meg magát, hanem úgy kezdi a
beszélgetést: „Parancsolom . . .”

* **Negyvenöt csaló mágnást** helyeztek vád
alá Hannover-ben. A cause celebre egy része
Berlinben, egy része Hannoverben történt s
most a hannoveri államügyészség indította meg
a pört, mely az egész német előkelő világot
foglalkoztatja. A negyvenöt mágnást, kiknek egy
része már lakat alatt van, hamis játékkai, uszo-
rával és kereskedő-csalásokkal vádolják. A fő-
bűnösöknek sikerült Amerika felé megszökniök.
A csaló bandát egy sziléziai arisztokrata leplezte
le, a kitől kártyán 27,000 frt készpénzt és nagy-
mennyiségű váltót nyertek el.

* **Muzsikaszó mellett a másvilágra.** Sisov-
ich mosonmegyei közigazgatási gyakornok hét-
főn M a g y a r - Ö v á r o t t agyonlőtte magát.
Öngyilkossága előtt három napig Győrben mul-
tatott, honnan hétfőn hajnalban négy szál czí-
gány kíséretében Magyar-Óvárra utazott s ott
folytatta mulatását délután egy óráig. — Ekkor
muzsikaszó mellett fejbe lötte magát. Sisovich
nagyon szeretett mulatni és sok pénzébe került
csaladjának. Valószínűleg ez az életmód vitte
halálba.

* **Hajó-karambol.** A dunagőzhajózási tár-
saság Maros nevű teher-hajója tegnap éjjel neki
ment a pétervárad vasuti hidnak és oly erővel
ütközött a hidba, hogy több helyen megrepedt.
A repedéseken a víz erősen tödült befelé, úgy,
hogy alig volt idő a hajó szállítmányát átrakni.
Egész napon át szivattyúzták belőle a vizet, de
eredménytelenül. — A Maros még mindig egy
helyen áll és nem folytathaja útját.

* **A szultán a Senki-szigetnek.** A szultán
a Senki-szigete szegényeinek 200 frtot adomá-
nyozott. A Senki-szigete egy év óta tudvalevő-
leg Ausztria-Magyarországhoz tartozik, de lakói
azért most is a szultán alattvalói.

* **A Rákóczy-induló Horváthországban.** Egy
Finmével szomszédos horvát városkában, Sus-
sákban, igazi kis magyarbarát tüntetés esett a
napokban. E hónap 5-én, a Fiumével szomszéd-
dos Sussák sorvátországi városban hangverseny
volt s a műsornak már vége volt, mikor egy-
szerre a jelenlevő közönség elkezdett tapsolni s
a Rákóczy-indulót akarta hallani. A Jellasi-
czred zenekara, mely a hangversenyt rendezte,
a közönség óhajára rázendítette a nagy Marsel-
laise-t. A közönség tapsolt, éljenzett, az induló
hatása oly nagy volt, hogy többször meg kellett

ismételni. A legjobban tapsolt a sussáki polgár-
mester, a ki pedig nem valami nagy magyar-
barát hírében állott. A Rákóczy-induló után a
horvát indulót játszotta el a zenekar.

* **Rövid hírek.** **Agyonlőtte a fa.** Mor-
vafont János határában egy utszéli fák kivágása
alkalmával egy 12 éves fiucska abban a perc-
ben haladt el egy félig már dűledező fa előtt,
midőn az nagy robajjal a földre zuhant, ma alá
temetve a gyermeket, ki nyomban szörnyet halt.
— **Tavaszi villámok.** Sasvárótt (Nyitramegye)
ma délben valóságos égháboru volt villámlás-
sal és menydörgéssel, mely után csendes nyári
eső keletkezett. Menydörgött Sárosfán, a Csalló-
közben is. — **Öngyilkos szerelmese.** Bécs
mellett Fünfhaus-ban, egy fogadó szobájában
Protzer Vilmos, 18 éves tisztviselő és szeretője,
a 20 éves Proca Anna revolverrel agyonlőtték
magukat. — **Politikai gyilkosság.** Belgrádból
jelentik, hogy a grakováci bírót, Akszentjevics-
et, a radikálisok vezérének, Katicsnak liberális
ellenfelét, tegnapelőtt meggyilkolták. A nyom-
zást megindították. — **Megmérgezte a felesége.**
Zágráb-ban, mint onnan telegrafálják, Battista
Nerva, olasz bevándorlottat.

A színházi rajongók.

A színész-élet romantikájához sok minden-
féle szép dolog tartozik. A nézőtérén lent, de
különösen odafönt a galerián sok-sok naiv lélek
üldögel és lerajong a tekintetével a szinpadra,
ahol az ő királyai, hercegeik, királynők, her-
czegnők és egyéb többé-kevésbé kedves és czifra
tündérek mutogatják magukat, beszélnek, éne-
kelnek „szivterhelő” hangon.

Örökké érdekes specialitásai maradnak a
nézőtérnek az ugynevezett színházi rajongók,
akik szebbet tudnak álmodni a keleti tündér-
regéknél, olyan hamar sirnak, mint a gyerek,
akik örökké lelkesednek, tapsolnak és néha sze-
relmesek is lesznek.

Egy színházi rajongó, soha sem fog magá-
nak tündért, ideált, lovagot, akibe szerelmes le-
gyen. Ők rendszeren a divákat, a naivát, a hősnőt,
a hősszerelmeseket, vagy a bonvivant foglalják
le maguknak.

A színházi rajongók roppant hasznos tagjai
a néző-publikumnak. Ők az első a színházban,
ők kezdik rendszeren a tapsot, ők az utolsó,
akik elhagyják a színházat és a rajongás mámo-
rával elfoglalják helyeiket az utcán, a szinpadi
bejárat előtt és megvárják, míg a tündér urak
és hölgyek hazavonulnak.

A színházi rajongók jobbára ismeretlenek
maradnak, egy-egy saisonon át kovályognak kar-
zaton, színház körül, a kiválasztott kedvenc
lába nyomán, aki álmanak szépséges tündére,
de azután csak eltűnedeznek, mint a pille. —
Egyikből derék, becsületes suszter lesz, aki a
szép álmait rendre elmondja később a majszter-
nének, a másik esetleg fináncznak áll be, a har-
madik pinczér lesz és így tovább . . .

Hanem a javithatatlan rajongók ott vesznek
a színház bejáratánál, nem tágitanak.

E javithatatlan színházi rajongók egy jó
része aztán bele is kapaszkodik a kulisszába
ugy, hogy ki sem lehet verni onnét többé.

A mi nézőterünk látogatóinak tudni kell,
hogy nekünk az idén különösen szép számmal
vannak színházi rajongóink. Minden este ott
tombolnak a galerián. A legfelsőbb régióból
megszólalt most egy, aki ugylátszik ép oly jó
izlésű rajongó, mint amilyen javithatatlan.

Abban a papirosrózsákkal ékesített levélben,
melyben ez a galeriabeli ficzko megnyilatkozik,
benne van a színházi rajongók egész lelkülete,
naivsága, humora, egész karaktere.

Ez a levél a maga eredetiségével és hami-
sitatlan őszinteségével jobban elébe állítja a
színházi rajongót az olvasónak, mint ahogy azt
én hirtelenében lerajzolni igyekeztem.

Kívül a boríték száját egy féltényrnyi
nagyágu papiros rózsza, melyet egy kéz tart —
zárja le s a homlokán ez az „átrész.”

T. cz.
Tisztelt R. R é t h y Laura mint színész leány
Sz. k. Városi Színház
Debreczen.

„A színész-leány” felbontotta a maga ne-
mében páratlan szerelmes levelet, mely egy a
külső rózsához hasonlatos nagy papiros rózsza-

csokor alatt girbe-gurbán megszántott sorokba vetve szórul-szóra a következőképen hangzik:

„Kelt levelem Márczius hó 9-ikén,
Tisztelt R. Réthy Laura,

mint színész leánya.
Szépen felkérem, hogy legyen olyan szives hogy írja meg nekem, mint suhancz legénnek, hogy kel az igazgató urnak az átreczát meg írni mert be akarok állni színésznek mert mikor az szultánt jácroták nagyon felháborította eszt az el szánt életem és még az szívem is aszt dobogja mindig hogy job lesz nekem oda be meni ot talán nem kel busulni, hogy de ki vigasztal, majd meg vigasztal az a sok szív terhellő szép kis lány. Ha a maga átreczát meg írja, az én nevem Futó József. És továbbá még egyszer felkérem esetleg ha bene lesz az a jótéség hogy ír egy levelet hát csak így írja az átreczot

T. cz.

Tisztelt Futó József ki lakik Debreczen Váradi u. 7. sz.

Tehát a szívem meg ne hasítsa hogy nem ír egy levelet mert nem nagy fáradságból esik és ha már restel írni csak az igazgató ur lakását és az utca nevét és ház számot és majd vissza szolgálom az fáradságát és jóságát.

Ezzel bezárom levelem maradok mint sirig Futó József színész akar lenni és tisztelem az Laurát jó

egséggel és az egész társait meg az igazgató urat Leszkai Andrászt.

Ez a színházi rajongó levele az ő tündéréhez, a divához, aki féltékenyen őrzí ezt a szerelmes levelet.

Kértem tőle, nem adja, most rajta, a „tündéren” a sor, hogy csodálkozzék, miképen jutott hát mégis bele az az ő féltékenyen őrzött szerelmes levele az újságba?

Hanem ugyebár nincsen rossz guszta a derék Futó Józsinak, hogy a galeriáról levágya-kozik a „sok szívterhelő szép lány közé.”

—Csi.

Az összenőtt bankók.

Gelb Mayer beállított a gazdag Roth Eliáshoz és így szólt hozzá:

— Akar egy szegény zsidón segíteni?

Roth Eliás nála szokásos módon, kérdéssel válaszolt:

— Miért no?

— Hát adjon el nekem 200 üveg konyakot!

— 200 üveg konyakot? Magának?

— Igen, de konyak nélkül.

— Ahá, hát 200 konyakos üveget?

— Igen.

— Aztán mit es nál vele?

— Eladom s lesz szombaton egy kis kálacsra, husra való.

Az üzletet megkötötték. A 200 üvegért 12 forintban egyeztek meg. Gelb Majer le is fizette a pénzt s elment.

Egy óra múlva ismét ott volt.

— Nos, mi baj? — kérde Roth.

— Azelőtt tévedés történt.

— Hogy-hogy? Csak nem adtam több üveget?

— Nem, de én adtam több pénzt

— Nekem? Maga? Tán megbolondult?

— A viláért sem. De 12 forint helyett 22-öt.

— Bolond gombát evett maga? Nekem adott 22 forintot?

— Igen, két tizes összeragadt s én csak most vettem észre. . . *

Igy erősködött a bíróság előtt is, a hol a dolog végződött.

— Nézz, tekintetes bíró ur, — mondta és elővette a tárczáját — átadtam két egyest, meg egy tizest, így mint a hogy most itt tartom a kezemben. S két tizes össze volt ragadva.

— Megesküszik erre? — kérde Roth Eliás.

— Meg, akár százszor egymásután. Egy álló hétig egyebet se tegyek, csak esküszöm.

— Ha megesküszik, kifizetem a 10 forintot, — szólt Roth s ki is vágta a bíró asztalára a tizest.

Gelb Májer sietett megesküdni és zsebre-vágta a tizest; még 1 forint költséget is kapott.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Színház, a Kossuth-utcán. Naponként előadás. Kezdeté este 7 órakor.

Nagy sétatáncverseny vasárnap és ünnepnapon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pnteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hét-főn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Márcz. 11. Menyecskek piknikje az „Arany Biká”-ban.

Márcz. 11. d. u. 5 órakor a depr. orvos gyógyszer-egylet közgyűlése.

Márcz. 12. Az István gőzmalom részvénytársulat közgyűlése délelőtt tíz órakor a városháza nagytanácstermében.

Márcz. 12. A közgazdasági bank részvénytársaság közgyűlése délelőtt tíz órakor a városháza kistanácstermében.

Márcz. 12. A csapó utcai gazdák ülése a városháza kistanácstermében délután 3 órakor.

Márcz. 12. Iparos kör közgyűlése.

Márcz. 12. d. e. az I. ker. szabadalvú párt gyűlése az „Arany Biká”-ban.

Márcz. 12. A Gönczy egyesület felolvasó ülése d. u. 3 órakor a városháza nagytanácstermében.

Márcz. 13. Hajdumegye bizottságának ülése.

Márcz. 15. Ünnepe a kereskedő ifjak önképző egyesületének helyiségében az ünnepélyre belépő díj nincs.

Márcz. 17. A pinceszék elismert jellegű betegs. pénztárának közgyűlése éjjel 2 órakor a Frohner szálloda nagy éttermében.

Márcz. 19. A debreczeni borbélyok és fodrászok bálja a Margit fürdő dísztermében.

Márcz. 19. A debreczei kereskedő ifjak önképző egyesületének évközülése az egyesület helyiségében.

Márcz. 19. A zenede rendkívüli közgyűlése d. u. 3 órakor (Kossuth utca 2562 sz. a.)

Márcz. 19. d. e. 10 órakor a Debr. Első takarékpénztár közgyűlése.

Márcz. 20. Hajdumegye r. k. közgyűlése.

Márcz. 20. d. u. 5 órakor a „Csokonai” kör szépitészeti oszt. ülése.

Márcz. 21. Katonai lóvásár.

Márcz. 23. Városi rendes közgyűlés.

Márcz. 1-24. napjain lóosztályozás és lóvizsgálat a város istállójánál.

Ápril. 13. Debreczen szab. kir. várossá emeltetése kétszázadik évfordulója.

Aug. 24. Hittanhanglatok busz éves találkozója.

— A város jövedelme és kiadása.

Debreczen város főszámvevői hivatalában heteken keresztül tartó munkát adott, míg a könyveket lezárhatták s pontosan összeállíthatták, hogy az elmúlt évben milyen kiadása volt a városnak. A könyvek lezárása után ezt a következő tételekben állította össze a város főszámvevői hivatala:

Összes bevétel: 2.362,302 frt 99 kr.

Összes kiadás: 2.361,088 frt 19 kr.

Készpénz maradvány: 1214 frt 80 kr.

E szerint tehát a folyó évre a készpénz maradványul szereplő 1214 frt 80 kr. vezetett be.

— Teljes tanácsülés. Ma délelőtt kilencz órakor a városháza nagytanácstermében gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt teljes tanácsülés volt. A tanácsülésen a folyó hó 23-án tartandó városi rendes közgyűlés tárgysorozatába felvett ügyekben készítette a tanács határozati javaslatát. Amennyiben pedig a közgyűlésnek sokkal több érdekes és nagyobbfontosságú tárgya lesz, semmint azt egy tanácsülésen elintézhették, a jövő hét során még összejön teljes tanácsülésre a főispán elnöklete alatt a tanács.

— Nyugdíjszabályzatunk utban Kecskemét város hatósága most dolgozza ki nyugdíj szabályzatát: Ezen munkájában szükséges lenne tájékoztató szabályzatra s ilyet kért a tegnapi folyamán Debreczen városától is. A város polgármesteri hivatala sietett a kérelemnek eleget tenni s már a mai nap folyamán el is küldte a nyugdíj szabályzatot. A város különben az ilyen kérelemnek, — mely rendszerint nem

szokott pénzbe kerülni — siet pontosan eleget tenni. Helyi érdekű, társadalmi, vagy más kulturális kérdések és kérelmekben rendszerint a nagyon hosszú határidő járja. Különben hát, minek is a régi rendszert megbolygatni. Így volt ez a multban, így van ez a jelenben s így lesz a jövőben is.

— A polgármester intézkedései márczius 15-ére. Márczius 15-ét a főiskolai ifjúsággal együtt és külön minden egyesület, a város polgársága is nagy lelkesedéssel üli meg. A városházán, hol az ilyen hazafias lelkesedésnek még nem aludt ki a tüze, szintén ünnepelni fognak; ünnepelni azzal, hogy a városháza ormára felhuzzák a trikolort. S i m o n f f y Imre kir. tan.

polgármester sietett rendelkezni, hogy a fényes emlékü nap évfordulóján ott lebegjen a városházán is a nemzeti szíű lobogó; intézkedett arról is, hogy a városban szétszórtan heverő és bérházakban elhelyezett hivatalok, sőt a városi színházra is tüzzék ki a nemzeti színű lobogót.

A polgármester ez egyszerűségében is hazafias lelkesedésre mutató intézkedésével mintegy felhívja a város lakosságát arra, hogy márczius tizenötödikén minden háztulajdonos kitűzze a nemzeti lobogót.

— Jókai jubileum. Ugy látszik a Csokonai kör foglalkozik azzal az eszmével, melyet egyik

laptársunk indítványozott, hogy külön Jókai-jubileumot rendez, mert mint a Csokonai kör választmányának folyó hó 11-én szombaton tartandó választmányi gyűlésre kibocsátott meghívóból értesülünk az ülés tárgysorozatába a folyó

ügyeken kívül a „Jókai jubileum” kérdését is felvették. A választmányi ülés szombaton d. u. 5 órakor a ker. ifjak önképző egyesülete helyiségében lesz.

— Kulturmérnökség Debreczenben. Bethlen András gróf, földmívelésügyi miniszter rendeletet intézett Debreczen város és Hajdumegye közönségéhez, melyben értesíti a közönséget, hogy folyó évi május hó elsején a kulturmérnöki kerületek új beosztását léptetvén életbe, D e b r e c z e n b e n új kerületi (VI.) székhelyt állít föl. A régi beosztás szerint D e b r e c z e n városa és Hajdumegye kulturmérnöki székhelye Budapesten volt, mely kerület kiterjedt Arad, Békés, Bihar, Csanád, H a j d u, Szabolcs és Szilágymegyékre, valamint Bereg, Csongrád és Jász-Nagykun-Szolnok megyének a Tisza, Szathmár megyének pedig a Szamos balpartján fekvő részére. — Az új beosztás szerint a VI. kerület működése, melynek székhelye Debreczen lesz, ki fog terjedni Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdu, Szabolcs, Szathmár és Szilágymegyék s az ezen kerületben levő városi törvényhatóságok egész területére.

— A közgyűlés határozatai. A város rendkívüli, tegnap tartott közgyűlésében elintéztett tárgyak határozatai a város kiadói hivatalában tizenöt napi közszemlére tétettek ki.

— Dispenzáció. Rövid idő alatt több eset merült fel, hogy a városi polgármesteri hivatalnál jegyesek, kik a templomi háromszori hirdetést nem tudják bevárni s nagyon hosszú időnek tartják a h á r o m h e t e t, — hogy ennek elteltével jussanak a házasság édes járma alá, dispenzációért folyamodnak. Ma ismét előadta magát a máskor — bátran mondhatjuk — ritkaság számba menő eset, hogy fiatal párok dispenzációért folyamodtak. W e i s z Sándor vőlegény L ó k o d y Zsuzsanna menyasszonyával együtt kérték a dispenzációt, melyet a holnap délelőtt folyamán, hogy már vasárnap megesküdhessenek, kezeikhez juttatnak.

— A kanyaró járvány. Dr. S á r v á r y Gyula városi tisztiforvos a polgármesteri hivatalhoz ma sürgős jelentést adott be. A bejelentésben elmondja a tisztiforvos, hogy már a mult hó 7-ével fellépett kanyaró járvány még mindig tart Debreczenben, sőt a b e t e g e d é s i e s e t e k f o k o z o t t a b b s z á m b a n f o r d u l n a k e l ő. Amíg a köses utcai iskola, amely a tanító családjában előfordult kanyaró járvány miatt bezárattott, ismét megnyitató; addig ujabban a Kossuth-utcai fiúiskola

tosan eleget vagy más rendszerint különben hát, tani. Igy volt en s így lesz

Márczius alai ifjúsággal a város polg. A város-adsnek még belni fognak; ormára fel- mre kir. tan. gy a fényes- en a város- intézkedett ar- heverő és sőt a városi zínü lobogót. is hazafias iantegy felhivja rczius tizen- üzze a nem-

k a Csokonai melyet egyik külön Jókai-ju- konai kör vá- ombaton tar- csátott meghi- zatába a folyó kérdését is fel- aton d. u. 5 ülete helyisé-

ben. Beth- miniszter ren- és Hajdumegye a közönséget, n a kulturmér- tetvén életbe, (VI.) székhelyt e b r e c z e n r n ö k i székhelye kiterjedt Arad, Szabolcs és , Csongrád és a Tisza, Szath- alpartján fekvő t a VI. kerület Debreczen lesz, zolnok, Hajdu, vármegyék s az örvényhatóságok

A város rend- sében elintéztet tői hivatalában ki.

dő alatt több si polgármesteri omi háromszori nagyon hosszú e t e t , — hogy sság édes járma ak. Ma ismét ran mondhatjuk gy fiatal párok e i s z Sándor a menyasszonyá- ziót, melyet a már vasárnap atnak.

r. Sár vá r y gármesteri hiva- tott be. A beje- ps, hogy már a járvány meg- a betege- t a b b s z á m- g a késes utcái an előfordult ka- ismét megnyit- h- utcai fiúiskola

bezárása vált sürgősen szükségessé. A nevezett iskola I—II. osztályu növendékei között a kanyaró járvány oly tömegesen lépett fel, hogy 84 növendék közül már 39 hiányzik. A bejelentésre sürgős intézkedéssel a nevezett iskola bezárása f. hó 21-ig elrendeltetett.

A dalegylet Turinba Vig poharzás között határozta tegnap este a dalegylet társas vacsoráján a jelen volt tagok egy igen fontos kérdésben; elhatározták ugyanis, hogy minthogy az 1894 tavaszán Fiumében megtartandó országos dalárversenyen, mint az eddigi jelekből látszik a debreczeni dalegylet okvetlenül részt vesz, Fiuméből nem utaznak haza, hanem onnan Velenczébe és Turinba is elmennek, hol Kossuth Lajos, nagyhazánk fia tiszteletére szerenádokat adnak. Minthogy azonban ezen utazás legkevesebb 60 frtjába kerülne minden egyes tagnak, elhatározták, hogy erre a célra már most megkezdik a gyűjtést olyan formán, hogy önmagukat megadóztatják minden héten 1 frt, a szerényebb anyagi viszonyok között levő tagok pedig 50 kr erejéig. A tőke kezelésével ifj. Tikos Józsefet, mint a kitől az indítvány eredt, bízták meg, a kinek kezeihez minden héten egy forint vagy ötven krajczárt tartoznak fizetni a kirándulásban részt venni szándékozó tagok. A ki egy héten a befizetést elmulasztja 10 kr késési díjat fizet; a ki pedig öt héten keresztül nem tesz eleget fizetési kötelezettségének, az a befizetett pénzt minden kamat nélkül visszakapja. Az így hetenként félreteendő iratokból a kamatokkal együtt közel 60 frt gyűl össze 1894 májusig, a mi, ha még az illetők nem is vennének részt a kiállításban, mint könnyű szerrel megtakarított összeg jól fog esni a tulajdonosoknak. Egyébként az indítvány elfogadása után a részletesebb tervek elkészítésével a választmányt bízták meg. A választmány pedig ez esetben legjobban tenné, ha a határozat hozatallal várna egy darabig, mert azt hisszük, hogy az az eszme, hogy a fumei dalárversenyéről Turinba is átránduljanak, visszhangra talál az ország többi dalegyleteinek a körében is, ép azért legjobb volna, ha a turini kirándulás rendezését egy országos bizottság venné kezébe, az uti terveket az dolgozta ki s úgy járulnának ehhez a debreczeni dalegylet tagjai is.

Birtok eladás. A Mandel Jakab örökösei tulajdonát képező derecskei 1800 holdas birtok bírói árverés alá fog kerülni ez év márczius 25-én és mint hírlik gróf Csékonics Endre és a debreczeni kollégium is reflektálnak rá. Az árverés a debreczeni törvényszék árverési termében fog megtartatni.

Uj alapítvány a debreczeni egyetem javára. A debreczeni első éves joghallgatók tegnap tartott értekezletükön elhatározták, hogy a Györfy Zoltán által gyűjtött 59 frtot 100 forintra kiegészítve azt, mint a „Debreczeni első éves joghallgatók 1892/93” alapítványt az egyetem alapítókéjének növelésére fogják fordítani.

A Gőnczy-egylet felolvasása. A csak nemrég megalakult Gőnczy-egylet már nem egyszer tanujelét adta életképességének és hogy valóban szükséges volt Debreczenben és Hajdumegyében ilyen egyesületet létesíteni, mutatja az a nagyfoku érdeklődés, melyet a tagok az egylet ügyei iránt tanusítanak. Az egylet programjához híven a központi bizottság a város háza nagyeremében vasárnap f. hó 12-én délután 3 órakor felolvastatja a rendez, melyre ugy az egyesületi tagokat, mint Debreczen szab. kir. város művelt közönségét, iskolai és egyéb hatóságait ez uton is meghívják. — Tárgysorozat: 1. A nőiparoktatás felolvasta Zalai Márk keresk. akad. tanár. 2. Az iskolai szinték kérdéséről. Függetlenül: Béri Balogh Ádám kurucz brigadéros (iskolai szimű) felolvassa Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő.

Cserna Vincze B-Gyulán. A b-gyulai kir. ügyészség egyik alkalmazottja, egy nyugalmazott premontrai pap feljelentést tett Cserna Vincze debreczeni kir. főügyésznél a b-gyulai ügyész Cziffra Gerő által elkövetett többrendbeli szabálytalanságokról. Cserna Vincze ekkor azonnali B-Gyulára utazott, hol sürgősen önmaga vizsgálta meg az ügyek állását és mint-hogy több rendbeli kezelési szabálytalanságot konstataált, Cziffrát szabadságot konstataált, Cziffrát befel-

jezéséig. Erről a szabadságolásról most szenzációs hírek keringenek az „Arad és vidéke”. „Nagyvárada” és más vidéki lapokban, t. i. hogy Cziffrát nem kezelési szabálytalanságok, hanem sikkasztás, még pedig öt rendbeli sikkasztásért szabadságot a főügyész, mert öt esetben a kir. törvényszék által behajthatlannak ítélt rabtartási költségeket erőszakosan behajtott szegény, nyomorult emberek s azt saját céljaira fordította. Lapunk tudósítója ez ügyben felkereste Cserna Vincze kir. főügyészt, ki kijelentette, hogy a lapok hírei nem valók, Cziffra egyedül kezelési szabálytalanságok miatt van a vizsgálat befejeztéig szabadságolva. A törvényszék elnökét és a vizsgáló bírót azért nem értesítette, mert kriminalis ügyről itt nincs szó, az adminisztratio vizsgálatot ő maga személyesen vezeti.

A dalegylet vacsorája. Kedélyes és fesztelten hangulat uralkodott mindvégig a dalegylet tegnap esti vacsoráján, a hol az elnökség, a választmány és a működő tagok nagy része megjelent. A vendégek legnagyobb része az este 7 órakor induló kisvonaton ment ki a nagyerdőre, a hol Németh András vendéglős által rendkívül izlésesen elkészített ételekkel és jó asztali borral várták az érkező vendégeket. A felköszöntők sorát Lengyel Imre nyitotta meg, ki az ujonnan váiasztott tisztikart élte. Utána Márk Endre, különösen hangsúlyozván a tagok közötti összetartást, a dalegylet élte. — Kovács József, Márk Endre elnök, Krasznay Ferenc és Lengyel Imre disz-elnök egészségére üritettek poharát. — Felköszöntő mondatok még: Tordai Gábor Mácsay Sándorra, Krasznai Ferenc Magoss György alelnökre, Márk Endre Krasznajra, Tordai Gábor Steinacher Sándorra, Lengyel Imre a közkatonaakra, a működő tagokra, Márk Endre Bárdos Géza pénztárosra, Tordai Gábor zászló tartóra stb.

A főiskolai muzeum. Alig mult el néhány nap azóta, a mikor Wéber Izidor urnak a lapok útján köszönetemet fejeztem ki a főiskolai muzeum gyűjteményeinek tiz tengeri álat-való gyarapításáért; ismét örvendetes alkalom nyílt arra, hogy Munkácsy Jánosné szül. Zsolczer Etelka urnónék is szives köszönetet mondjak azon becses figyelméért, hogy a főiskolai muzeumnak 4 faj tengeri halat, 6 faj tengeri csigát, 1 faj tengeri kagylót, 1 faj tengeri rákot és 1 faj csillagállatot volt szives ajánlódokozni. — Kovács János muzeumőr.

Közgyűlés. A debreczeni tisztviselők önszervező egyesületének márczius hó 16-an lesz a közgyűlése. A közgyűlést a jelzett nap délutánján a városháza kistanács termében tartják meg.

Márczius 15. Szoboszlón és Böszörményben. A szabadságharcz ünnepnapját a vidék nagyban készül megülni. Hajdu Szoboszlón a városház udvarán lesz az ünnepély. Szécsi Miklós tanár mond emlékbeszédet, Felőthy László alkalmi költeményt szaval. Este banket lesz a Bika vendéglőben. — H. Böszörményben ez évben még a szokottnál is fényesebben fogják megünnepelni márczius 15-ét. A rendezést a gymnasiumi tanárkar és az elemi iskola ref. tanítótestület eszközi. 15-én reggel 9 órakor kezdődik az ünnepély a központi iskola udvarán. Programja a következő: 1. Hymnus. Előadja a városi dalkör, gymnasiumi énekar és polgári zenekar. — 2. „A szabadság napja” czimen alkalmi felolvasást tart: Lányi Lajos gymnasiumi tanár. 3. A tavasz elmúlt... Eneklő a városi dalkör. 4. „Nemzeti dal” szavalja Dobó Sándor tanító s lapszerkesztő. 5. Népdal egyveleg. Előadja a gymnasiumi énekar. 6. „Előre!” szavalja egy gymnasiumi tanuló. 7. Induló. Előadja a polgári zenekar. Este 7 órakor bankett a fegyetlenségi és 48-as körben pártkülönbség nélkül.

A vonatok késése. A vonatok közlekedésében ismét akadályozólag lép fel az erős szélvihar. Tegnap délután és este valamennyi személy, vegyes és tehervonat 1—2 órai késéssel érkezett meg, vagy indult el a pályaudvarról. A szél orkánzerű fellépésének erejét különösen a mi vidékünkre jutott mozdonyokkal alighogy lehet küzdeni.

Az öreg honvédek tánczvigalma. Mint minden évben, ugy ez idén is márczius 15-ikén rendeznek az 1848—49-es öreg honvédek tánczmulatságot, melyre a következő meghívókat bo-

Az 1948—49. évi debreczeni 13 egyenruhás honvédek a „Korona” disztermében folyó 1893. évi márczius hó 15-én, este 7 órakor zártkörű tánczvigalmat rendeznek. Belépti-jegyek személyenkint 1 forintjával előre is válthatók: ifju Pájer József ur kereskedésében és Gróf Sándor urnál Kossuth-utczában és a tánczestén a pénztárnál. A tiszta jövedelen a 13 egyenruházat költségeire fordítatik, miszerint kérjük uraságod becses pártfogását. A felülfizetések közönséggel fogadtatnak s annak idejében nyilvánosan közöltetnek. A rendezőség.

Menyecskék piknikje. Olyan közönséges megszokott valami más az, hogy minden nagyobb bált vagy tánczmulatságot megelőző nap az olvasható a lapokban, hogy a holnapi bál fényes sikerűnek ígérkezik! Vajjon van-e haszna az ilyen reklámnak? Bizonyára kevés, mert utolsó előtti nap már nagyon kevesen gondolják rá magukat, hogy a bálban megjelenjenek. Ennek nyíltshatározott kefejezése világos czáfolata annak, hogy mikor a menyecskék piknikjéről megemlékezünk, azzal annak reklámot akarunk csapni. Erre különben ez rá nem szorult, mert a kellemesnek ígérkező mulatságon — mint értésünkre esett — annyian ígérték meg jelenlétüket, hogy ha csak fele is elmegy a „könnyen ígérőknek”, akkor olyan diszes hölgykoszoru lesz jelen a pikniken, a melyenhez hasonlót a „Bika” diszterme is r e g e n láthatott. — Városunk előkelősége ad itt magának találkoztós még csak abban fog különbözni az u. n. „elite” bálaktól, hogy míg ott a rideg kimért udvariasság feszélyezi a mulatni akarókat, addig itt a legfesztelebb jókedv és kedélyesség üti fel tanyját, a mi mindenesetre csak a mulatság sikerét növeli.

Halálozás. Frohner Bernát, ki hosszú időn át a „Fehér Ló” szálloda bérlője, később pedig a „Frohner szálloda” tulajdonosa volt, tegnap este 65 éves korában elhunyt. A temetés holnap délután 4 órakor lesz.

Márcziusi fagy. Az időjárás kellemetlen átváltozásában márcziusi hóban már volt s márcziusi fagyban most van részünk. Az éjjel gyengén ugyan, de befagytak a kisebb víztócsák, melyekben bizony — és ezt sajnálatosan konstata-ujuk — még mindég van részünk az élénkebb közlekedésű utcákon is.

Országos vásár H.-Nánáson. Mint H.-Nánás rendezett tanácsú város rendőrkapitány-sága Debreczen városát értesíti, a tavaszi országos vásárt H.-Nánáson e hó 21 napján tartják meg.

Jó tettért jót ne várj. Régi igaz magyar közmondás. Székely Istvánné is csak most ismeri igazán. A hideg, dermesztő télen megtörtént vele, hogy egy borzasztó viharos estén, egy reszkető, remegő leány kopogtatott be az ablakán. Székely Istvánné kiment s ott talált egy didergő, siró leányt, aki összekucscolt kezekkel kérte, ne hagyja őt megfagyni, legyen irgalommal s adjon éjjelre szállást neki. Székely Istvánné megszánta, bevezette a leányt. Jó meleg kályha mellett ételt s aztán puha fehér ágynak adott neki. A leány reggel nem köszönte meg a sziveséget, a könyörületeséget, hanem ugy szó nélkül állott tovább. Székely Istvánné az feltűnt, utána nézett kis holmijának s kiszült, hogy a vendég jól felpakolt belőle, sőt még a szegény asszony zsoldját is magával vitte. Keresték, kutatták, de sehol sem találták meg a tolvaj leányt. Ma délelőtt véletlenül ismerte fel a piacon Székely Istvánné ezt a leányt, lármát ütött s egy rendőrrel letartóztatta. A városházánál rögtön megismerték Nádasdy Juliánát, — ki b.-ujvárosi illetőségű csavargó leány, akivel a rendőrségnek annyi baja volt. Kitolonczolták, kitiltották s megint csak visszakerült. A rendőrség Nádasdy Juliánát átadta a királyi ügyészségnek.

Színház.

* **Az örök törvényt.** Csiky Gergely sziművét ép ugy rántották elő a homályból, mint most, a szezon vége felé, a vendégszereplések miatt, előrútanak minden rendszer nélkül tücsköt-bogarat. Hogy mennyire szenved aztán a művészet, azt a Velencei Kalmár előadásán láttuk, a mikor a szereplők nagy része csakugy baktatott a shakspere-i nehéz uton, mint a kordé. Az örök törvény is így baktatott a társadalmi

dramák törött, kitaposott útján és nélkülözte a próbákat, mint akár a Velencei Kalmár. Oriáhty, ezt a képtelenül kegyetlen, szivtelen apát B á c s játszotta; nem rajta mult, hogy szintelen vázlatot láttunk ez alakban és nem teljes alakítást, hanem a szereposztáson. Alberti Vilmosnak, e sötét alaknak a szerepe S z e n d r e i-nek jutott, ki nem tette rosszabbá, mint a minő ez alak. A többi szereplők sem rontották az összjátékot, kivéve Á p o r k a i E. (Sylvia), a kinek, hiába, sokkal csekélyebb a művészi intelligenciája, semhogy azt, a mit a természet juttatott neki előnyökben, a művészet érdekében fejleszteni képes lenne. — Ő ügyes szubrett, kedély van benne, de a szíve sokkal érzékletlenebb, semhogy kifejezést tudna adni hangban olyan érzelmeknek, melyek az első felvonás végjelentését, de magát az egész darabot keresztül lengik. Az egész előadás egészben véve a vidéki, indulófélben levő társulatok végső előadásainak karakterét viselte magán.

* **Márczius 15 és Réthy Laura.** E nagy művésznő, ki színházunktól e hó 13-án már megválik, az ő szeretett közönségétől nem csak a színpadról, hanem mintegy magán uton is búcsúzni óhajtván, a kereskedő ifjak önképző egyesülete által rendezett márcz. 15-iki ünnepélyen néhány alkalmi dal eléneklésével fog közreműködni, emelve ezáltal e nagy nemzeti emlékünnepe fényét s alkalmat nyújt arra, hogy eltávozsza előtt kellemes és csengő magyar dalaiban megegyeszer gyönyörködhesünk. Ezen ünnepély műsorozata egyáltalában akként van összeállítva hogy valóban élvezettel nézünk elébe. — Részletes programot holnap közlünk.

Ujházi Ede vendégszerelését holnap folytatja, a mennyiben föllép V a h o t Imrének „Az országgyűlési szállás” című vígjátékában, a pozsonyi házi urat és Moser „I b o l y a f a l ó”-jában az altiszt szerepét játszava. Vasárnap Szigeti „C z i g a n y”-ának czimszerepében lép föl.

Törvénykezés.

Lopás és rablás.

Debrecen, márcz. 10

Érdekes végtárgyalás folyt le tegnap délután a kir. törvényszék előtt. Alig hinné az ember, hogy a zsenge korban is ily óriási romlottsággal találkozhatunk.

Régi tapasztalat, hogy a lavina magvát hitvány hógolyó képezi. Így történt ez mult évi október 29-én is, amidőn K i s s Miklós 14 éves szoboszlai születésű, csavargó fiu be ment a G r á n b e r n é szatócs üzletébe s a jámbor asszony talán több napi összes bevételét — ennek kint léte alatt — a kasszából elemelte ugy cigarettára skatulyástól együtt, a mint volt, — s ki is utálló tarsainak odaadta, maga pedig vissza ment „veklí”-ért. Mialatt a két jeles „truimvir” (egyik 14; másik 14 éves, biztonságba helyezte a 44 frtot tartalmazó cigarettás dobozt. — a szatócsnő észre vette a hiányt s nyakon csipte a reményteljes csemetét, kit azonban mivel megkobozása daczára sem lett nála semmit, — elbocsátni volt kénytelen.

A consortium az u. n. nyugati soron részvénytársasági alakuló közgyűlésre jövén egybe, tliquidált is egyidejűleg. K i s s Miklósnak jutott 11 frt, N a g y József és H a r a n g i (E l e k) János (1881. szept. 23-án született!) osztottak a többin.

Mentek töltött káposztát enni, mivel a kis Harangi inyencz és éhes s bor' inni, mivel a másik kettő szomjas volt. Mindhármójuknak pedig „h u s z o n e g y e z h e t n é k”-jük volt.

Össze is kerültek egy hasonlólag éhes, szomjas és kártyázhatnék kompániával: M a y e r Sámuel galicziai honos, mázoló segéd, T ó t h György és S z ó k e Gábor hetesekkel, itak és kártyástak. Később szétugrátták a kompániát a rendőrök, de az nem alterálta őket; hanem mentek egy suszter műhelybe s ott folytatták; végeredményben a 11 éves Harangi a 3 akkora testű s idejű Máyeritől elnyert 1 frt 40 krt. Ezen is, de meg máson is fölhevülve Mayer összebe szél Tóth és Szókéval, hogy Harangitól vegyék el a pénzt. A közgyűlési határozatot végre is hajtották a kis állomás körül és pedig olyatén módon, hogy Szóke elcsipte, Tóth befogta Mayer pedig kivett a zsebékől 10 frtot s ebből Tóthnak 2 frt 50 krt Szókének pedig 1 frtot adott.

A vádlottakat Dr. Ö r v ö s Lajos ügyvéd védte.

Panaszos Granberné feljelentése alapján Kiss Miklós lopás vétsége miatt 6 hónapi fegyházra ítéltetett, tekintettel korára s elég őszinte beismerésére.

Nagy Józsefné nézve mivel előállítható nem volt, az ítélet hozatala felfüggesztetett, a kis Harangi ellen az eljárás megszüntetett, mivel 12 évet még be nem töltötte.

A mindent eltagadó M a y e r s a valamivel őszintébb T ó t h György mint rablás bűntetteiben társtettek a 98. § ra tekintettel 2—2 évi fegyház 5, illetve 3 évi hivatalvesztéssel sújtatnak; előbbi ezen kívül kih. btk. szerencse játék miatt 10 frt illetve 1 napi fegyházra és mint idegen honos örökre kitiltásra is ítéltetett.

S z ó k e Gábor mivel az erőszakos elvitelben nem vett ugyan tettleges részt, de tudta, hogy honnan ered a 10 frt s mégis elfogadta a saját, — orgazdaság vétsége miatt 6 hónapi börtönt kapott.

Mind a négy vádlott büntetéséből 3 hónap a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vétetik. — Szóke megnyugodott az ítéletben, rá nézve a vádhatóság sem felebbezett, — a többiek apeláltak, a rájuk vonatkozó rész ellen a kir. ügyészség is felebbezést jelentett be a büntetés súlyosításáért.

— **Párviadal vétsége.** L á n c z H o r n y á k Viktor és Bónis Sándor által elkövetett párviadal vétsége ügyében lett volna ma végtárgyalás a helybeli kir. törvényszék előtt, azonban L á n c z H o r n y á k Viktor nem jelenvén meg, a tárgyalást a kir. ügyész indítványához képest elhalasztották. Ugyszintén a P a l P á l erőszak vétsége ügyében má a kitűzött végtárgyalást is elhalasztották.

Közgazdaság.

— **Halál a hernyókra!** A tavasz beálltával a hernyók pusztítására a gazdák különös gondot fordítanak. A városi k a p i t á n y i hivatal erre a következő hirdetmény által különösen is figyelmezteti a lakosságot. A városi kapitányi hivatal által figyelmeztetik mindenki a hernyózási szabályrendeletre s a földmivelésügyi miniszter rendeletére, mely szerint minden birtokos, bérlő vagy gondnok tartozik minden évben márczius 21-ig a kertjében, udvarán, szőlőjében szóval a záros határan birtokában levő minden fáról, cserjéről és sövényről az őszel visszamaradt hernyófészkeket és tojásgyűrűket leszedni és azokat tűzveszélyre alkalmat nem szolgáltató módon elégettetni. Az irtásnál főfigyelem fordítandó a a leg több kárt okozó úgynevezett „fehér galagonya pillangó” és a sárga „fampille” hernyóira, illetve azok fészkeire, továbbá a gyapjas pille petéire és a gyűrűs pillére. A mulasztók 2—50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, nem fizethetés esetén aránylagos elzárással büntetettek.

— **Nagy gyapju vásár.** Nemcsak Borsod-megye kereskedelmére, de egész gyapjutermeletünk fontos az a vállalkozás, a melyről miskolczi levelezőnk ad hírt. A miskolczi hitelintézet a tulajdonát kepező áruaktárban megfelelően előkészítve rendszeresíti a gyapjuberaktározást és minden év június havának első szerdáján, tehát az idén június hó 7-én nagy gyapjuvásárt tart, melynek minél nagyobb sikere érdekében meghívja Magyarországot és Ausztria összes gyapjakereskedőit, és posztógyárosait. Felhívja továbbá Borsod-, Abauj-, Zemplén-, Szabolcs-, Hajdu-, Heves- és Gömör megyék gazdaközöniségét, hogy a gyapjut nyírás után helyezze el az áruaktárban, a hol az egyes vidékek és minőség szerint osztályozva, eladásra készen tartják. — A vásárokat a városi tanács felügyelete és védnöksége alatt, részint nyilvános, részint rendes kereskedelmi uton fogják megtartani. A tervben levő vásároknak az a czéljük, hogy Miskolczon, ugy földrajzilag, mint kereskedelmileg fontos vasuti mőzponton, minél nagyobb mennyiségű gyapju halmozassék fel és ugy a gazdaközöniségnek, mint a gyapjakereskedőknek mód nyíljon arra, hogy nagy mennyiségű gyapjut egyesítve, egy helyen, a nagykereskedő és gyárosok szükségletüket elegendő mennyiségben s kellően osztályozott árukkal fedezhessék.

— **Sertés vásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése: márcz. hó. 9-én. H i z o t t s e r t é s á r a k: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli

sulyban) 51.—52.— krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr. sulyban) 51.—52 krig. Fialal nehéz páronként 320 klgron felüli sulyban 56—57 — krig. Fialal köz. (páronkint 251 320 klgr. sulyban) 54—55 krig. Fialal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 51—52 krig. II. M a g y a r s z e d e t t: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 51.—52. krig. Közép — (páronként 220—280 klgr. sulyban) 51—52— krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban.) 50.—51.— krig.— III. Romániai: Nehéz (páronkint 260 klgron felüli sulyban) 52.— krig. — Közép (páronkint 220—260 kgr. sulyban) 51½—54. krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klgr terjedő sulyban) 50.—51. krig. S z e r b i a i: Nehéz (páronkint 260 klgron felüli sulyban) 52½—52½. krig. Közép (páronkint 220—260. klgr. sulyban) 50.½—51. krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 50—51 krig.

REGÉNYCSARNOK.

Hazugságok.

— Regény. —

Irtá: Bourget Paul.

70.

Kérve-kérlek, engedd meg, hogy házadban meglátogathassak, hogy másutt is lássalak, mint itt, hol csak azért találkozunk, hogy egymást szeressük . . .

„Hogy egymást szeressük” — szakítá őt félbe Zsuzsánna, fejét csóválva „ne vétezzél . . . Ah! ugy szép álmom szétoszlott, azon álmom, hogy szerelmünket egyedül óhajtuk élvezni, azon engedményektől szabadon, melyek benned és bennem borzalmat gerjesztenek . . .”

„Hát nem akarod megengedni, hogy meglátogassalak?”

„Boldogságunk halálát kívánod tőlem!” — kiálta fel Msuzsánna.

„Gyengéd és érzékeny, mint vagy nem fogod elviselhetni, hogy nyíltan közlekedjél velem, minden sérteni fog.”

Te nem ismered ezen világot, melyben élni kénytelenítve vagyok, és nem sejtéd, mily kevéssé vagy teremtvé arra, hogy bűvkörökben mad jól érezzed.

Engem fogsz majd felelősségre vonni csalódásaidért.

Mondja te végzetes óhajodról, kedvesem, modj le kérlek! . . .

„Mit akarsz előttem eltitkolni?” kérdé a fiatal ember szenvedélyesen.

Zsuzsánna az igazságtalanul elítélt áldozat megtört hangján így válaszolt:

„Hogy is tudsz velem így beszélni, René te! . . .

De nem, — valaki megmérgezte a szivedet . . .

Lehetetlen, hogy magadtól jöttél volna hasonló gondolatokra . . .

Csak látogass még barátom, amikor csak akarod.

Nekem volna eltitkolni valóm előtted, nekem, ki inkább meghalnék, mint téged megcsalálnak.

„Hát miért csaltál meg a multkor?” kiálta René, a Zsuzsánna szemében olvasni vélt kétségbeeséstől legyőzve.

Az éppen tett ajánlat által lefegyverkezve, képtelen volt a titkot tovább elhallgatni; szükségét érezte annak, hogy keservét szavakba öntesse.

„Én csaltalak volna meg? . . .” viszonzá Zsuzsánna.

„Igen, midőn biztosítottál, hogy férjeddal egyedül mégy a színházba!”

„Valóban oda mentem . . .”

„Én is” szakítá őt félbe René azonban még valaki volt a paholyban.

„Desforges” jegyzé meg Zsuzsánna. „Te épen betegesen izgatott vagy, René, igen betegesen . . .

A közép jelenet alatt látogatába jött hozzánk és férjem a darab végéig visszatartotta.

— Desforges — folytatá mosolyogva, hisz ez senki . . .

(Folyt. köv.)

Legujabb.

— A „Debr. Hirlap“ ered. táviratai. —
Szabadságünnepe a fővárosban.

Budapest, márcz. 10. (S. t. t.) Budapesten pártkülönbség nélkül nagy bizottság alakult, mely márczius 19-én óriási szabadságünnepet rendez a fővárosban és a mai nemzedék politikai kiválmainak kifejezésére a következő új 12 pontot állapította meg:

1. Márczius 15. dikének országos törvény-nyel nemzeti ünneppé nyilvánítása.
2. A Rákóczy-t honarúlonak nyilvánító, Kossuth-ot hontalanná tevő törvények eltörlése.
3. Tekintettel arra, hogy a király már több, mint háromnegyed esztendeje a haza határain kívül időzik, a király helyettesítésére a nádori méltóság betöltése.

4. Az általános szavazatzog behozatala
5. A sajtószabadság továbbfejlesztése a politikai hirlapi kaucezió eltörlésével s a lapok utcai elárusításának megengedésével.
6. A büntető bíraskodásban az esküdtzéki intézmény behozatala.

7. Az önnálló magyar nemzeti hadsereg felállítása és a magyar seregredek megesketeése — a magyar alkotmányra.
8. Az ország középületeiről s összes intézményeiről eltiltása az idegen czimerekről s zinekről.
9. Az ország kifelé s nevezetesen Ausztriával szemben való ellenálló képességének megerősítésére a menziesek közti béke helyreállítása a pártédektől független igazságos, becsületes kormányzat által.

A többi pontokra nézve még igen eltérők a vélemények. A program fölött a rendezőbizottság szombat esti ülésében fog határozni.

A püspöki kar memoránduma.

Budapest, márcz. 10. A budavári primási palotaba tegnap érkeztek meg a püspöki kar memorándumának kinyomtatott példányai, melyeket holnap küldenek szét a püspököknek s a hirlapoknak. A memorándum teljes szövegének közvétételét ma határozta el a primási palotában. A memorándum az összes püspöki kar hozzájárulásával készült. Samassa érsek, aki nem vett részt a konferencián, Szmeccsányi Pál szépei püspököt hatalmazta meg, hogy az ő nevében is írja alá a tanácskozások jegyzőkönyveit.

A király erényei.

Budapest, márcz. 10. Szobrok fogják őo Budavára királyi palotáján Ferencz József király erényeit hirdetni. — Azt a négy erényét, — melyet dicsóit az ország, elismer a külföld. — A Nagylelkűség, Bölcsesség, Igazságosság és Jóságoság s allegorikus ajakjai díszitik majd a várpalotát. A szobrok, melyeket a király főudvarmesteri hivatala rendelt, homokkőből készülnek s a megbízott szobrászok már megkezdtek a szobrok mintázását. Strobl Alajos a Nagylelkűséget, Küllió Miklós a Bölcsességet Sennyei Károly az Igazságoságot és Tóth József a Jóságoságot mintázza. A szoborműveket ez év október havában helyezik majd el a királyi palotán.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Szombaton, 1893. márczius hó 11-én: Ujházi Ede a budapesti népszínház tagjának vendégfölléptével.

Országgyűlési szállás,
vigjáték 3 felv. írta Vahot Imre.

Ibolyafaló.
Vigjáték 3-ik felvonása. Irta: Moser.

Dr. Nagy Kálmán,

ügyvédi irodáját

Batthyány-utca 2164. sz. a.

házba tette át.

MEGHIVÁS.

A debreczeni

„IPAREGYESÜLETI TAKARÉK ÉS HITELINTÉZET“

t. részvényesei

a tolyó 1893. évi márczius hó 26-án délelött 10 órakor az intézeti ház üzleti helyiségében (Csapó-u. 335/6. sz. a.) megtartandó

XIX. Rendes Közgyűlésre

azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy szavatzog gyakorlatára csak oly részvényesek jogosítvák, kiknek nevei a közgyűlés elött legalább 30 nappal a részvénykönyvbe bevezetettek.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság által az 1892. évről beterjesztett üzleti jelentés, valamint a felügyelő bizottság jelentésének tárgyalása, az előterjesztett mérleg helybenhagyása, illetőleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
2. Az alapszabályok 36. §-a értelmében két kilépő s két lemondott, összesen négy igazgatósági tag választása.
3. Netaláni indítványok feletti határozás.

Az évi jelentés és mérleg s az erre vonatkozó adatok a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

AZ IGAZGATÓSÁG.

ELSŐ DEBRECZENI

HIMZŐMINTA ELŐNYOMDA,

rajzműterem és kézimunka

— gyári raktár. —

Szives tudomására juttatjuk a n. érdemű hölgyközönségnek, hogy a roppant nagy érdeklődés fiatal vállalatunk iránt oly merveket öltött, hogy szükségesnek tartottuk

himzőminta előnyomda és rajzműtermünket

tetemesen megnagyobbítani,

nem kimélve sem költséget sem fáradságot, azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy a küszöbön levő kézimunka idényre már is a legmodernebb és legszebb mintákkal szolgálhatunk, a melyek szives megtekintésére a nagyrabecsült hölgyközönség becses figyelmét felhívjuk.

Kiváló tisztelettel

STEINER és WITTMANN,

Debreczen Nagy-Várad-utca vármegyeház és Bank palota közt.

Nagy raktárt tartok előrajzolt, megkezdett és készen himzett kézimunkákból.

MEGHIVÁS.

A DEBRECZENI PINCZÉR BETEGSEGÉLYEZŐ PÉNZTÁR

a f. 1893-ik évi márczius hó 17-én, éjfélt utáni 2 órakor a „Frohner“ szálloda étterme helyiségében

(ROSNER MÁRTON éttermében)

Rendkívüli Közgyűlést

tart,

melyre a közgyűlési kiküldöttek ezennel meghivatnak.

Az igazgatóság.

Tárgy: 2 felügyelő bizottsági tag választása.

Földbirtokos,

ki jelzáloggal terhelt birtokát budapesti adómentes házakkal felcserélni kívánja, e lap szerkesztőségében felvilágosítást nyer.

Kiadó lakás.

Kismester-utcán, az 1440. sz. a. egész ház és udvar kényelmes uri lakásnak kiadó.

8 kr. egy pohár sör 8 kr.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

a, „Koronához“

czimzett

SÖRCSARNOKOMAT

f. hó 12-én azaz vasárnap megnyitom.

Olcsó izletes ételek s kitűnő BOROK-kal vagyok szerencsés becses vendégeimet kiszolgáltatni.

Egy pohár sör 8 kr.
Egy liter bor 30 kr.
Zóna reggeli 6 kr.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam a n. é. közönségnek

mély tisztelettel

Lovász Dániel,

vendéglős.

6 kr. Zóna reggeli 6 kr.

Rickl József Zelmos

DEBRECZENBEN

ajánl petroleumot (tisztanem gyulékony)

liter számra 16, 18, és 20 kr.

Császár-olajat . . . 26 „

Király-olajat . . . 30 „

továbbá :

Magyar és Francia cognacot, Cuba, Jamaica és Ananás rumot, Pecco, Mandarin, Császár melang, Souchong teát, tea süteményeket, déli gyümölcsöt, legfinomabb cukrot, kávé, csokoládét és minden fűszer szakmába tartozó árukat a legjutányosabb napi áron.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. a „zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacso

ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség melyben ezen labdacso csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacso általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számátlan orvos által ezen labdacso háziszertől ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek rossz emésztésből és székrekedésből erednek : mint epe-zavarok, májbajok, kólika vértörlés, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajknál is : így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacso oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül használhatók.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacso fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszaszerelése folytán hozsánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említek azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22-én.

Tekintetes ur!
Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldjen sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur!
Isten akaratára volt, hogy az Ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom : Én gyermek-ágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék ha az Ön csodálatraméltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért észszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsoi engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaszerelése segített szolgálták.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur!
A legfröbbsz köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórásban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondot, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Wenczettel Josefa.

Legfröbbsz tisztelettel,

Eichengraberamt, Cfohl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur!
Alólírott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismeréssel kifejezni ezen labdacso értéke felett és azok, a hol csak alkalman nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használatára Önt ezennel felhatalmazom.

Hahn Ignác.

Teljes tisztelettel

Gotschderf, Kolbach mellett, Szilécia 1888. okt. 8-án

T. ur!
Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldjen sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorhurutól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsoi nálam sohasem fognak kifogni s midőn legfröbbsz köszönetemet kifejezem vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacso csak a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ czimzett gyógyszerertárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 5 krba kerül ; bérmentellen utánvéteit küldésnél 1 frt 10 krt Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt : 1 csomag, 1 frt 25 kr. 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr. 4 csomag 4 frt 40 kr. 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacso a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak : ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódinak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedelén ugyanazon aláírással vörös színben van el látva.

Amerikai köszvénykenőcs,

A fenti különlegeségek kaphatók Török József gyógyszerész urnál Budapesten, Király-utca 12. szám.

den köszvényes és csuzos bajok, u. m : gerincz-agy bántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzagatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tanochininhajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Altalános tapasz Studel tanártól Utés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, nykukacz, sebes vagy gyuladt mell vagy más bajoknál mint kitűnő szer lön kipróbáva. 1 tégly 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedy, egy általános ismert kitűnő háziszser, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegeske ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Életessencia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és minden remű altesti bajok ellen kitűnő háziszser. 1 üvegesével 21 kr. 12 üveg 2 frt.

Altalános tisztító-só Bulrich A. W.-től. Kitűnő háziszser a rossz emésztés minden következményei, u. m. : főfájás, szédülés, gyomorgörös, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, 1 üveg 50 krajczár egy kis üveg 12 krajczár.

Por a labizzadás ellen. Ezen por megszünteti a labizzadást s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tarja a lábait és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentéssel 65 krajczár.

Helsó vagy egészség-só kitűnő gyógy-szer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegeségek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerestetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik ; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.